

En rundrejse på Ålandsøerne. Starten af juni 2019.

Men vi starter lige i Sverige. Der er flere selskaber, der sejler fra Sverige til Åland fra forskellige havne i, -eller i nærheden af Stockholm. Vi valgte Finnline fra Kapellskär til Långnäs på det, der kaldes faste Åland; men først skal vi jo lige derop. Vi valgte at følge den gamle vandvej, Göta kanal en stor del af vejen. Der ligger små hyggelige stellpladser ved mange af sluserne. De er meget populære, så kom ikke for sent på dagen. Læs mere her: [Göta Kanal](#)

Lidt billeder fra kanalturen:

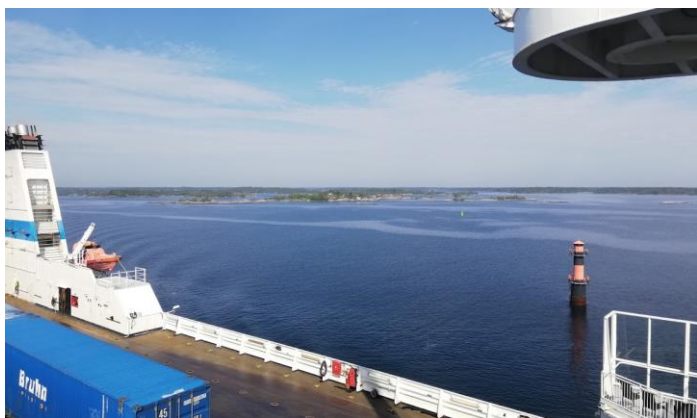

Der var afgang fra Kapellskär lidt over kl. 9 om formiddagen, så der var behov for en overnatning tæt på, for ikke at skulle for tidligt op. Kapellskär camping ligger 2km fra færgen, men hvis man fortsætter 500m efter indkørslen til

campingpladsen, kommer man til en hyggelig lille småbådshavn, med en p-plads, hvor man sagtens kan holde for natten. Det gjorde vi og der var stille og roligt. (N 59°42'52.56, E 19°2'57.84) Pladsen findes på park4night. Se billedet herunder.

Tilbage til færgen – vi valgte den rute fordi den er billig (638 dkr Incl. Strøm om bord og Incl. Brunchbuffet for en enkeltbillet, 2 personer og 7 m camper. Sejlturen er på ca. 4 timer, men de går hurtigt, for den første time er ud gennem den flotte Svenske skærgård og den sidste time ind gennem den Ålandske.

Lidt facts om Åland:

- Er Finske, men er også et autonomt, demilitariseret territorie
- Det officielle sprog er svensk og du forstår nok det meste af det de siger, men de forstår sikkert ikke dig. Heldigvis kan alle tale engelsk.
- De bruger Euro, men Skr. kan også bruges.
- De er medlem af EU, men udenfor toldunionen
- De har eget flag, frimærker og nummerplader.
- Der er 6700 øer i øgruppen

- Der er ca. 30.000 indbyggere på øerne
- Ca. 11.000 bor i Mariehamn
- Der er 16 kommuner, -den mindste har 93 indbyggere.
- Og så er der flest, der hedder Karlsson.

Vel ankommet til Långnäs, som ligger på øen Lumparland, startede vi med at køre til Mariehamn (30 km.). Et besøg på turistinformationen gav os en masse materiale om øerne. Det blev studeret efter vi havde fundet en fantastisk dejlig plads på Gröne Uddens Camping, som ligger 2km fra centrum. (N 60° 5'28.68", E 19°57' 3,23")

Prisen er 30euro/døgn uden strøm. Dyrt, men der er alt hvad man har brug for. Det er en meget dejlig plads lige ned til vandet. Vi blev der i 2 dage og brugte tiden på at udforske Mariehamn og omegn til fods og på cykel, - bl.a. til Järsö syd for Mariehamn.

Mariehamn er øgruppens hovedstad og er en fin lille by med masser af butikker og restauranter og en god stemning.

Du skal ikke regne med at kunne fricampe over alt – slet ikke i højsæsonen. Der er ikke ret mange steder på "faste Åland" man kan komme til det. Det er meget nemmere at finde steder på småøerne, hvor de ikke rigtigt er ramt af AC turismen endnu. Til gengæld er der en del campingpladser og også hos nogle restauranter, kan man bo.

Vi havde mest glæde af park4night og <http://alandsguiden.org/cat/camping/>

Turistinfo har også en fortegnelse over pladser.

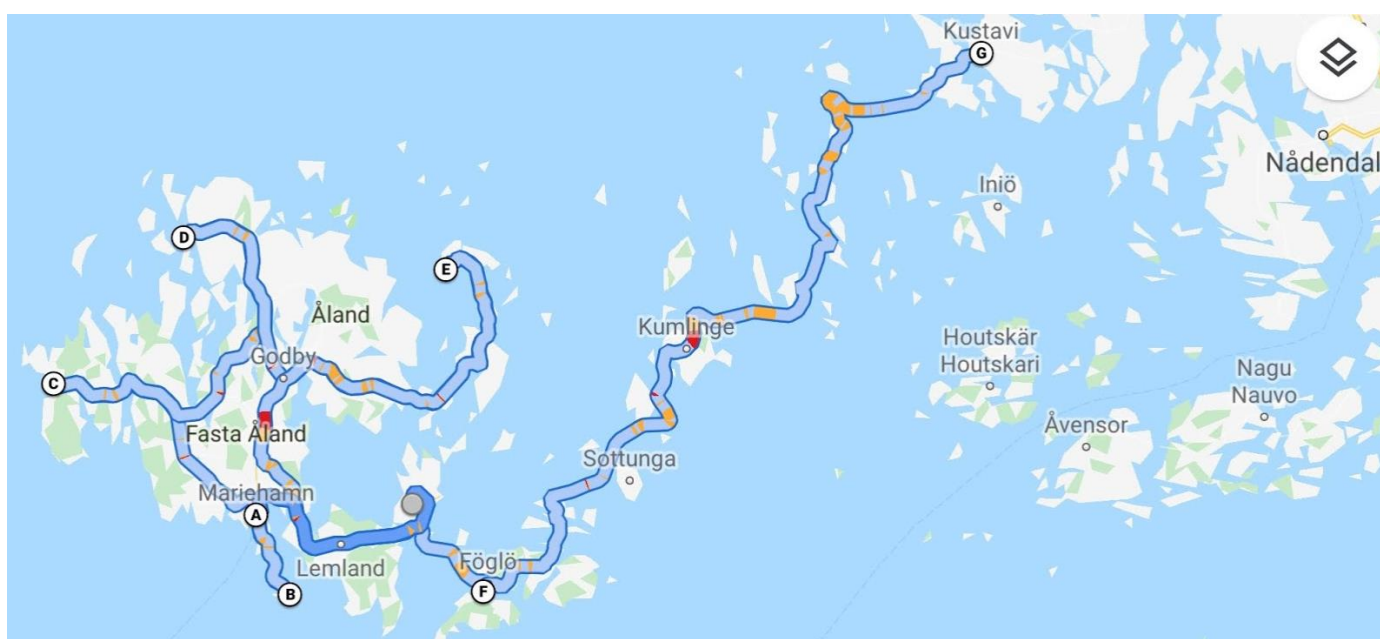
Efter et par dage i Mariehamn, kørte vi over Hammarland til Eckerö for at se en udstilling af værker fra 73 kunsthåndværkere, med det til fælles, at de alle kommer fra en ø. Der var kunstnere fra Åland, Gotland, Bornholm og Hiiumaa. En flot udstilling i det gamle Russiske told og posthus.

På Åland er det på sin plads at tale om "vandskaber" ligeså vel som om landskaber. Man kører konstant langs skærgården og over broer og dæmninger fra den ene lille ø til den næste. Det er meget smuk natur.

Videre gik det til Geta og den lille ø Dänö. Vi fandt et dejligt sted at fricampe ved havnekajen for en lille cykelfærg. <https://maps.app.goo.gl/oE6F8bdrij1qBFPS6>

Her et kort over vores omtrentlige rute på Åland

Efter en meget stille nat gik turen til Sunds via Saltvik. Flot og varierende natur som alle steder her på øerne. Besøgte en Landhandel undervejs – dem kalder de også ”skafferier” (det de ikke har, skaffer de) Spøjtst vareudvalg de har i de butikker, men det er ofte eneste indkøbsmulighed på øen og mange af øerne har ikke engang det. Man kan købe alt fra pigtråd og brædder, over undertøj og påhængsmotorer til smør og spegepølser.

I Sunds besøgte vi et lille landmejeri med egen osteproduktion. De havde 5 køer til at sikre forsyningerne. Købte naturligvis lidt ost med.

Herfra gik turen til den gamle borg Kastleholm slott <http://www.kastelholm.ax/en>

Her besøgte vi både slottet og frilandsmuseet ved siden af. Slottet er restaureret lidt på samme måde som Koldinghus. Begge dele er meget seværdige.

Derefter gik der for alvor ”øhop” i det. For vi besluttede at køre/sejle så langt som muligt. Først over broen til Prästö ved Bomarsund, hvor vi øvrigt fricampede lige ved sundet og en stor borgruin. Derefter med en kabelfærg til Töftö, ad vej, bro og dæmninger over Vårdö, til endnu en kabelfærg til Simskäla. Så er man godt nok langt væk fra alt undtagen smuk skærgårdsnatur.

De her småfærger sejler øvrigt i pendulfart det meste af dagen og hvis den ikke er i færgelejet når du kommer, er der en "tilkalde-knap". Prisen? De er gratis – den Finske stat understøtter øerne ud fra den filosofi, at hvis der var en bro, ville den være gratis at køre på. Når der så en gang imellem ikke er en bro, synes de ikke det skal belaste øboerne.

En lille film om Bomarsund Borgruin. Vi fricamper lige ved broen. <https://youtu.be/lbQYotFI7oQ>

<https://goo.gl/maps/kBHH1bLLvCLmdWq2A> Som man kan se på google-linket, ligger Puttes camping tæt ved, så har man brug for faciliteter, kan man jo køre derhen.

Det er efterhånden blevet tid til at komme videre mod fastlands-Finland. Den nemme og lidt kedelige løsning ville være, at sejle videre til Nådendal (Naantali) med Finnline. Heldigvis findes der en meget mere spændende måde at gøre det på.

Ålandstrafikken driver et stort antal færgelinjer mellem øerne og flere af disse danner en nordlig, en sydlig og en tværgående øhop-tur fra faste Åland til faste Finland. Det er sejlads gennem en af verdens største skærgårde. Chansen for at opleve det ville vi ikke gå glip af, så vi planlagde vores tur, så vi først skulle sejle til Föglö, hvor vi skulle have en overnatning (mere om det senere) derefter over Finnholma til en lille kabelfærge som sejler til Jyddø, som har bro til Överö. Fra Överö med færge videre til Snäckö, som er forbundet med Kumlinge med en bro. Her tager vi igen en overnatning. Dagen efter videre med en ny færge via Lappö, hvor vi ikke stiger af, til Torsholma.

Herfra ad småveje over broer og dæmninger gennem skærgården til Brandö og Åva. Det er den sidste af Ålandsøerne, men nu skal vi videre til den Finske skærgård, nemlig øen Osnäs, som vi forlader igen med en færge til Kustavi, som også er en ø. Herfra er alle øer forbundet med broer, så på en måde er vi på fastlandet igen.

Vi havde læst og hørt, at det er nødvendigt at booke flere af færgerne på forhånd og at man kan få det meget billigt hvis man gør det på en bestemt måde. Systemet er sådan, at man kun betaler for den færge, man forlader faste Åland med. Den første ø man rammer, skal man have mindst 1 overnatning på. Resten af færgerne frem til fastlandet er så gratis. Vi kom af med 64 Euro for den tur, jeg har beskrevet.

Det kan anbefales at gå ned på Ålandstrafikkens kontor i Mariehamn allerede ved ankomst til øerne, for at få hjælp til bookingen. Vi opgav i hvert fald at booke det selv på nettet. I hovedsæsonen 15. juni til 15. august skulle der efter sigende være meget run på de små færger, så her skal man ubetinget booke nogle dage i forvejen.

Der findes campingpladser på nogle af øerne, bla. Föglö og Kumlinge, hvor vi kan overnatte, men vi stiler nu efter naturskønne pladser til fricamping.

Ud over booking af billetter, gik den dag med at handle til et par dage, samt at tømme gråvand og toilet og tanke frisk vand. Det er der ikke specielt gode forhold for, men via en lokal hjemmeside fandt vi et sted til gråvand på en plads bag Shell i Mariehamn. Det er et kloakdæksel ved et stålskab i rabatten. Ingen skiltning og ingen vand. Toilettømning og vandpåfyldning er mulig ved Ångbåtshamnen i Mariehamn, hvor man i øvrigt også kan holde gratis om natten. (Findes på Campercontact). Evt. kan man prøve at forespørge campingpladsen, om man kan tømme/fylde uden overnatning.

Der blev også tid til at prøve Ålandspandekager. Det er en tung sag på 2cm tykkelse med kardemomme og flødeskum og hindbærsylt. Det smagte udmærket, men der var nok til 3 personer i hver portion.

Og hvordan gik det så med det ø-hopperi?

Jo – det gik fint, men det er altså små øer, hvor naturen er hovedattraktionen. Det var fint med en overnatning på Föglö, hvor vi fandt en lille havn, vi kunne bo i. På Kumlinge kunne vi godt have undværet at overnatte. Det mest seværdige her, er kirken med sine meget flotte, fuldt bemalede lofter. Der er ingen, der ved, hvorfor den gamle kirke er så flot udsmykket, men teorien er, at det skyldes, at munke, som rejste frem og tilbage mellem Sverige og Rusland, fulgte postruten og der hvor kirken ligger, menes det, at der har ligget et gæstehus. Munkene havde behov for et "guds hus" på rejsen og derfor blev kirken bygget. Måske er det munkene, der har udsmykket den så flot.

Også på Kumlinge fandt vi en p-plads, denne gang på en ny gæstehavn. Øen er øvrigt rigtig svær at finde plads til fricamping på. Der er sat skilte op mange steder med overnatning forbudt – sikkert i håb om, at det vil skaffe flere kunder til øens campingplads.

Tidligt om morgenen rejste vi videre til Torsholma og den kæde af øer, der hænger sammen med broer og dæmninger. Hele rækken af disse øer er 23 km lang og ikke ret bred og igen er hovedattraktionen naturen. Vi tog fra øgruppen med en tidligere færge end den vi havde booket, fordi vi havde set det, vi ville og fordi vi så kunne nå til vores næste destination Turku (Åbo) i god tid.

På turen til Åland besøgte vi ca. 42 øer og Holme, krydsede et utal af broer og sejlede med 11 færger. Alle veje er gode – også grusvejene. Vi har vel kørt ca. 500 km på øerne med en hastighed der sjældent var over 50 km/h.

Hermed slutter beretningen om vores Ålandseventyr. Næste afsnit af turen blev det Ålændingene kalder ”egentlige Finland”. Vores tur fortsatte fra Finland med endnu en færge til Tallinn i Estland, derefter Letland, Lithauen, Polen og Tyskland: men hvis turen kun skal omfatte Åland, kan man vælge at sejle retur til Kapelskär i Sverige med Finnlines fra Nådendal (Nantaali) eller at ø-hoppe tilbage ad en anden rute. Mulighederne er utallige.

Lidt blandede billeder fra turen:

Så fås en plads vist ikke meget bedre

Vi håber dette har inspireret til selv at tage til Åland – evt. via Göta Kanal. Begge dele kan stærkt anbefales.

0235

Niels-Jørgen og Marianne

